

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva lui Vasilița Gheorghe, Vasilița Mariana, Vasilița Irina, Vasilița Sabina-Valeria și Vasilița Nicolae-Alexandru privind transmiterea în posesie a bunului imobil cu evacuarea tuturor persoanelor și bunurilor din imobil, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, prin care s-a respins cererea privind repunerea apelului în termen, cu restituirea cererii de apel,

c o n s t a t ă

La 11 august 2014, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasilița Gheorghe, Vasilița Mariana, Vasilița Irina, Vasilița Sabina-Valeria și Vasilița Nicolae-Alexandru privind transmiterea în posesie a bunului imobil, cu evacuarea tuturor persoanelor și bunurilor din imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform contractului de credit nr. S120039 din 03 februarie 2012, a acordat pîrîtului Vasilița Gheorghe un credit în mărime de 155 000 lei, cu termenul final de rambursare pînă la 15 ianuarie 2030.

Astfel, în vederea asigurării rambursării creditului primit conform contractului menționat și achitării dobînzilor calculate pentru utilizarea lui, pîrîții Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana au ipotecat conform contractului de ipotecă nr. S120039-a din 03 februarie 2012, bunul imobil și anume, apartamentul nr.6, din str. Socoloni, 23, cu suprafața de 59 m² evaluat de părți la valoarea de 220 000 lei.

Susține că, contrar obligațiilor asumate și prevederilor contractuale, pîrîții nu au restituit suma împrumutată, precum și nu au achitat dobînzile aferente creditului, astfel încît la situația din 18 iunie 2014, datoria restantă a constituit suma de 142 475.85 lei, inclusiv: creditul în termen – 134 189.90 lei, creditul restant – 2 870.36 lei și dobînda neachitată 5 415.60 lei.

Indică reclamantul că, în rezultatul neîndeplinirii obligațiilor contractuale privind restituirea creditului, conform art. 31 din Legea cu privire la ipotecă și art. 488 Cod civil, la 16 aprilie 2014 a notificat debitorii ipotecari și debitorul creanței garantate despre intenția de exercitare a dreptului de ipotecă asupra bunului imobil, iar ulterior a înregistrat la OCT Chișinău preavizul de executare a dreptului de ipotecă.

Însă, în termenul stabilit în preaviz, pîrîții nu au restituit creditul și nu au transmis în mod benevol bunul imobil ipotecat pentru a fi vîndut.

Prin urmare, reclamantul consideră că, pîrîții au încălcat prevederile subpunctului 2.5.1 al contractului de credit menționat și prevederile art. 572 Codul civil.

Cere, reclamantul, transmiterea de la Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana, în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA bunul imobil, din str. Socoleni, 23, apartamentul nr. 6, mun. Chișinău, pentru a fi vîndut forțat, cu evacuarea lui Vasilița Gheorghe, Vasilița Mariana, Vasilița Irina, Vasilița Sabina-Valeria, Vasilița Nicolae-Alexandru și a bunurilor din imobilul indicat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 712.37 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 26 octombrie 2015 acțiunea a fost admisă, fiind dispusă transmiterea în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA a apartamentului nr. 6 situat în mun. Chișinău, str. Socoleni, 23, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT Chișinău cu nr. cadastral 0100405.421.01.006 care aparține cu drept de proprietate lui Vasilița Gheorghe, Vasilița Mariana, Vasilița Irina, Vasilița Sabina-Valeria și Vasilița Nicolae-Alexandru și a bunurilor din imobilul nominalizat. S-a încasat, în mod solidar, de la Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA cheltuielile de judecată, ce se compun din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 712.37 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 26 noiembrie 2015, Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana au contestat-o cu apel, solicitînd repunerea în termen a apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii. Totodată, apelanții și-au rezervat dreptul de a depune cerere de apel suplimentară, după ce vor lua cunoștință cu hotărîrea motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 s-a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de către Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana.

La 13 aprilie 2016, prin intermediul poștei electronice, Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana au declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia și casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016.

În susținerea recursului s-a invocat că, instanța de apel a emis încheierea contestată cu încălcarea normelor de drept procedural și neîntemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului, menționînd că, pentru 25 februarie 2016 nu au fost citați despre locul, data și ora ședinței de judecată, astfel pricina a fost examinată în lipsa lor, fiind lipsiți de posibilitatea de a-și apăra drepturile sale.

Prin urmare, menționează că, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 102 alin. (1) și art. 105 alin. (1) CPC.

Consideră că, le-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 pct.1 CEDO.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data pronunțării ei.

Avînd în vedere, că Curtea de Apel Chișinău a expediat la 21 martie 2016 copia încheierii recurate (f.d. 72), însă la materialele cauzei nu sunt probe privind recepționarea de către recurent a acesteia, recursul se consideră declarat în termen.

Examinînd materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul înaintat de către Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 110 CPC, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, depun cerere de apel. Hotărîrea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 CPC.

Conform art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 26 octombrie 2015, Vasilița Gheorghe a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din aceeași dată (f.d. 52-verso) și a recepționat copia dispozitivului hotărîrii, fapt confirmat prin recipisa datată cu 26 octombrie 2016, anexată la materialele dosarului (f.d. 54), iar

la 26 noiembrie 2015, Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 26 octombrie 2015, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 55-56).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 a fost respinsă cererea de repunere în termen, fiind restituit apelul declarat de către Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana.

Reține Colegiul că, prin lege este instituit în mod imperativ termenul de 30 zile pentru declararea apelului, calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, astfel apelul în prezenta pricină a fost depus la 26 noiembrie 2015, în afara termenului de 30 zile.

Prin urmare, argumentul recurenților privind lipsa citării despre locul, data și ora examinării cauzei în ordine de apel și neparticiparea la examinarea pricinii, nu poate fi reținut, deoarece la materialele cauzei sunt anexate avizele de recepție a citațiilor pentru ședința de judecată din 25 februarie 2016, semnate și datate de către apelanții-recurenți (f.d.60, 62)

Totodată, instanța de recurs relevă că, în vederea repunerii în termen a apelului, recurenții nu au indicat careva motive în acest sens, care ar justifica cauza omiterii termenului de 30 zile și nu au prezentat o cerere de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept a apelului, cu toate că, au dispus de suficient timp începând cu 12 ianuarie 2016 (data recepționării citației în instanța de apel) și pînă la ședința de judecată din 25 februarie 2016, în vederea apărării drepturilor sale.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Astfel, Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana prin lege au fost obligați să respecte termenul legal de contestare a hotărârii cu apel în 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, termen prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului, cu dispunerea restituirii cererii de apel.

În acest context, instanța de recurs consideră că, la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea căilor de atac ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri

judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sînt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Vasilița Gheorghe și Vasilița Mariana.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni împotriva lui Vasilița Gheorghe, Vasilița Mariana, Vasilița Irina, Vasilița Sabina-Valeria și Vasilița Nicolae-Alexandru privind transmiterea în posesie a bunului imobil, cu evacuarea tuturor persoanelor și bunurilor din bunul imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi